

Onderwerp	Verkiezingen provinciale staten en algemeen besturen waterschappen 2023
Portefeuillehouder	drs. W. van Hees

Aanleiding / voorgeschiedenis

Op 15 maart 2023 worden de verkiezingen gehouden voor de leden van de provinciale staten en voor de leden van het algemeen bestuur van de waterschappen. Voor deze verkiezingen moeten stembureauleden en stemlokalen worden aangewezen. Voor het vaststellen van de uitslag moeten de leden voor het gemeentelijke stembureau worden aangewezen.

Verder moet er een besluit worden genomen of de kiezer de mogelijkheid moet hebben in elk stemlokaal binnen de gemeente diens stem uit te brengen, het zogenaamde 'Stemmen in Willekeurig Stembureau' (SWS).

Feitelijke informatie

In onze gemeente worden op 15 maart 2023 naast de verkiezingen voor de leden van de provinciale staten ook verkiezingen gehouden voor de leden van het algemeen bestuur van waterschap De Dommel en waterschap Aa en Maas.

Stembureauleden

Artikel E4 van de Kieswet schrijft voor dat er voldoende stembureauleden zitting moeten hebben in de aangewezen stembureaus. Artikel E1 van het Kiesbesluit bepaalt dat de bezetting van een stembureau uit minimaal drie en maximaal zeven leden bestaat, waaronder een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.

Aanwijzen stembureaus

Ingevolge artikel E3 van de Kieswet moet u een aantal stembureaus aanwijzen in de gemeente. Op grond van de circulaire 2018-0000881651 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties moeten de stembureaus toegankelijk zijn voor kiezers met een lichamelijke beperking. Voor die toegankelijkheid is een checklist 'toegankelijkheidscriteria stemlokalen' opgesteld. Indien één of meer stembureaus hieraan niet voldoet moet dit ter kennis worden gebracht aan de gemeenteraad.

Wettelijke grondslag 'Stemmen Willekeurig Stembureau'

Ingevolge artikel J5 van de Kieswet neemt de kiezer deel aan de stemming in een stemlokaal van zijn keuze dat ligt in de gemeente waar hij op de dag van de kandidaatstelling als kiezer is geregistreerd en dat ligt in het gebied van het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden. In het tweede lid van genoemd artikel is aan u de bevoegdheid toegekend te besluiten dat kiezers kunnen stemmen in één of meer stemlokalen die liggen in de gemeente maar buiten het gebied van het orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden.

Gemeentelijk stembureau

Ingevolge artikel Na 6 van de Kieswet stelt u een gemeentelijk stembureau in voor iedere verkiezing. Het gemeentelijk stembureau heeft als taak om tijdens een openbare zitting de uitkomsten van betreffende verkiezing op gemeentelijk niveau vast te stellen.

Afweging

Aanwijzing stembureaus

Om het stemmen en het tellen van de stemmen goed te laten verlopen, moeten er in onze gemeente 23 stemlokalen met daarin 29 stembureaus worden ingericht. Deze moeten verspreid zijn over het grondgebied van de gemeente. Bij de bepaling van de locaties is onder meer gekeken naar de ligging

en het aantal kiesgerechtigden. Hierna staat een overzicht van de stembureaus in onze gemeente. Het voorstel is om deze conform dit overzicht aan te wijzen voor de verkiezingen van zowel provinciale staten als de algemeen besturen van de waterschappen op 15 maart 2023.

Naam stemlokaal	Plaats	Aantal stembureaus
Gemeentehuis Drunen	Drunen	1
KC Wereldwijs, gymzaal	Drunen	1
De Remise	Drunen	1
d'Oultremontcollege	Drunen	1
D'n Elshof	Elshout	1
De Stulp	Drunen	2
Zandley	Drunen	1
De Brug Gymzaal	Drunen	2
De Schakel	Oudheusden	1
Seniorensociëteit	Heusden	1
Dorpshuis Herpt	Herpt	1
Wijkwinkel Oudheusden	Oudheusden	1
Gemeentehuis Vlijmen	Vlijmen	1
De Hop - Sint Janshof	Vlijmen	1
Sporthal Die Heygrave	Vlijmen	3
De Bussel gymzaal	Vlijmen	1
Het Patronaat	Nieuwkuijk	1
De Steeg	Haarsteeg	2
Tafeltennisvereniging Hooghei	Vlijmen	1
Bibliotheek Drunen	Drunen	1
Het Water ontmoetingsruimte	Drunen	1
M.F.A. Caleidoscoop	Vlijmen	2
D'n Bork	Nieuwkuijk	1

Ten opzichte van de laatstgehouden verkiezingen zijn er zes wijzigingen:

- Dillenburg 1 in Drunen wordt vervangen door Zandley in Drunen;
- Dillenburg 2 wordt vervangen door d'Oultremontcollege in Drunen;
- De Vennen wordt vervangen door de Bibliotheek in Drunen;
- De Korf 1 in Vlijmen wordt vervangen door De Hop/Sint-Janshof in Vlijmen;
- De Korf 2 wordt vervangen door De Bussel in Vlijmen.

Daarnaast wordt het stemlokaal M.F.A. Caleidoscoop uitgebreid met een extra stembureau. De reden hiervoor dat er teveel kiezers zijn in dit stemdistrict.

Onderzoek toegankelijkheid stemlokalen

Alle stemlokalen zijn onderzocht en gecontroleerd op de voorgeschreven toegankelijkheidscriteria. In de bijlage bij dit voorstel treft u het overzicht van de bevindingen aan.

Uit dit overzicht blijkt dat de volgende tien stembureaus niet voldoen aan de eis van een deurautomaat:

- Wereldwijs, Drunen
- De Remise, Drunen
- De Brug, Drunen

- d'Oultremontcollege, Drunen
- De Steeg, Haarsteeg
- De Bussel, Vlijmen
- TTV Hooghei, Vlijmen
- Die Heygrave, Vlijmen
- Dorpshuis Herpt
- D'n Bork, Nieuwkuijk.

Bij De Bussel is het vanwege de vele drempels, poortjes en hekken niet mogelijk om vanaf de nabije invalideparkeerplaats het stembureau te bereiken met een rolstoel/scootmobiel.

Het dorpshuis in Herpt voldoet al geruime tijd niet aan de eisen. Hier zijn voor de verkiezingen geen verbeteringen mogelijk.

Het vorenstaande heeft verder geen gevolgen voor de kiezer om zijn/haar stem uit te brengen. De kiezer is vrij om te gaan stemmen in elk willekeurig stemlokaal binnen de gemeente. En in de nabijheid van deze stembureaus zijn voldoende stemlokalen aanwezig die voldoen aan de gestelde criteria. Bij de stembureaus die niet zijn voorzien van een deurautomaat zal de gehele dag de deur volledig geopend zijn.

Op de achterzijde van het huis-aan-huisbiljet met kandidaten wordt kenbaar gemaakt welke stemlokalen toegankelijk zijn voor gehandicapten. Dit wordt ook op onze gemeentelijke website vermeld.

Het voorstel is om, gelet op de eerdergenoemde circulaire, de raadsleden met een raadsinformatiebrief op de hoogte te brengen van de stemlokalen die niet aan de eisen voldoen.

Stembureauleden

Voor de werving van de stembureauleden zijn de personen benaderd die zich in het verleden hiervoor hebben aangemeld. Zij hebben te kennen kunnen geven of zij al dan niet opnieuw zitting willen houden op een stembureau.

Bij de beoogde samenstelling van de stembureaus is rekening gehouden met de kennis en ervaring van de kandidaten, de lange zittingsduur en de adequate inzetbaarheid bij het tellen van de stemmen. Het voorstel om de samenstelling van het stembureau te bepalen op een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en twee leden. In een stemlokaal met meerdere stembureaus zullen gastvrouwen aanwezig zijn om de doorstroom naar de bureaus te begeleiden.

Verder is het voorstel om, evenals bij de vorige verkiezingen, speciale aandacht te besteden aan de benoeming van jongeren als lid van een stembureau, teneinde hun betrokkenheid bij het verkiezingsproces te vergroten en de diversiteit van de samenstelling van de stembureaus te bevorderen.

Alle te benoemen stembureauleden zijn verplicht een training te volgen.

Stemmen Willekeurig Stembureau

Het grondgebied van onze gemeente valt in het verzorgingsgebied van twee waterschappen: waterschap De Dommel en waterschap Aa en Maas. Het aantal kiesgerechtigden voor waterschap De Dommel bedraagt ongeveer 75 en voor waterschap Aa en Maas ongeveer 34.000. De kiesgerechtigden voor waterschap De Dommel wonen in het buitengebied van Drunen, aan de rand van de Drunense Duinen. De Kieswet schrijft voor dat de stemmen voor het waterschap (in dit geval: waterschap De Dommel) moeten worden uitgebracht in een stemlokaal dat ligt binnen het grondgebied van het betreffende waterschap. In het betrokken gebied van deze kiesgerechtigden in onze gemeente is echter geen stembureau gevestigd. Op grond van artikel J5 van de Kieswet kunt u een stemlokaal aanwijzen dat binnen de gemeentegrenzen, maar buiten het gebied van waterschap De Dommel ligt, waar deze kiezers hun stem voor de leden van het algemeen bestuur van waterschap

De Dommel uit kunnen uitbrengen. Het dichtstbijzijnde stemlokaal is De Remise in Drunen. Door dit stemlokaal aan te wijzen voor de kiezers uit genoemd waterschap voldoet de gemeente aan de gestelde eisen uit de Kieswet. Hierdoor wordt echter wel voor deze groep kiezers afgeweken van de mogelijkheid om te stemmen in elk willekeurig stemlokaal in onze gemeente. Wanneer u daartoe besluit, zullen de bewoners van het buitengebied persoonlijk een brief ontvangen. Daarin komt te staan dat zij voor het algemeen bestuur van waterschap De Dommel alléén hun stem kunnen uitbrengen in stemlokaal De Remise en niet in een van de overige stemlokalen binnen de gemeente.

Gemeentelijk stembureau

Bij de komende verkiezing moet de uitslag worden vastgesteld volgens de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Hiervoor moet per verkiezing een gemeentelijk stembureau worden ingesteld. De leden en ondersteuners moeten hiervoor worden aangewezen.

De leden van het gemeentelijk stembureau hebben de taak om de processen-verbaal te controleren. Bij onjuistheid of twijfel over de juistheid van het proces-verbaal kan het gemeentelijk stembureau opdracht geven tot gehele of gedeeltelijke hertelling van de stemmen van het desbetreffende stembureau.

Voor de bemensing van het gemeentelijk stembureau zijn medewerkers uit onze gemeentelijke organisatie benaderd. Zij zullen de taken van voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en lid op zich nemen. Ook het eventueel hertellen van de stemmen zal door hen gebeuren.

De zitting van het gemeentelijk stembureau voor de verkiezing van de leden van provinciale staten zal plaatsvinden op donderdag 16 maart om 8.30 uur in het gemeentehuis in Vlijmen. Na vaststelling van de uitslag zal de zitting van het gemeentelijk stembureau voor de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap De Dommel en waterschap Aa en Maas starten.

De zitting van het gemeentelijk stembureau, de eventuele hertelling van de stemmen en het invoeren van de verkiezingsuitslagen zijn openbaar.

Inzet van middelen

De vergoeding voor het gebruik van een accommodatie als stemlokaal bedraagt € 150. Om tegemoet te komen in de energiekosten wordt er per stemlokaal een extra vergoeding van € 50 uitgekeerd. Een uitzondering zijn de horecagelegenheden. Zij hanteren een wisselend tarief voor de zaalhuur.

De vrijwilligersvergoeding bedraagt € 275 bruto voor de (plaatsvervangend) voorzitters en € 225 bruto voor de stembureauleden. De vrijwilligersvergoeding voor de stemmentellers bedraagt € 50 bruto. De gastvrouw die wordt ingezet op een stemlokaal met meerdere stembureaus ontvangt € 100 bruto voor een dagdeel.

De in totaliteit uit te keren vergoedingen voor de stembureauleden (€ 29.000), stemlokalen (€ 5.500) gastvrouwen (€ 1.000) en voor de stemmentellers (€ 8.700) bedraagt € 44.200.

In dit kader wordt ten slotte nog opgemerkt dat ook rekening moet worden gehouden met het mislopen van huurinkomsten voor een bedrag van € 871 omdat de sportlocaties op 14 maart 2023 na 18.00 uur en op 15 maart 2023 de gehele dag niet kunnen worden gebruikt voor sport.

Deze kosten kunnen worden gedekt uit het daarvoor beschikbare budget 'uitvoeringskosten verkiezingen'.

Onze gemeente ontvangt een compensatie vanuit het gemeentefonds voor de extra kosten betreffende de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen (€ 8.600; deze wordt in de meicirculaire van het gemeentefonds opgenomen). Daarnaast ontvangen we jaarlijks een vergoeding voor de organisatie van de waterschapsverkiezingen van ongeveer € 7.500.

Risico's

Dit voorstel heeft geen risico's.

Procedure / vervolgstappen

Uw besluit over de stemlokalen en de zitting van het gemeentelijk stembureau op 16 maart 2023 wordt gepubliceerd op de gemeentelijke informatiepagina in het Weekblad Heusden en op onze gemeentelijke website. De kiezers van het algemeen bestuur van waterschap De Dommel zullen met een brief op de hoogte worden gebracht dat zij hun stem alleen uit kunnen brengen in stemlokaal De Remise in Drunen.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 10 januari 2023,

gelet op de Kieswet,

besloten:

- de volgende stemlokalen en stembureaus aan te wijzen:

<i>Naam stemlokaal</i>	<i>Plaats</i>	<i>Aantal stembureaus</i>
Gemeentehuis Drunen	Drunen	1
KC Wereldwijs, gymzaal	Drunen	1
De Remise	Drunen	1
d'Oultremontcollege	Drunen	1
D'n Elshof	Elshout	1
De Stulp	Drunen	2
Zandley	Drunen	1
De Brug Gymzaal	Drunen	2
De Schakel	Oudheusden	1
Seniorensociëteit	Heusden	1
Dorpshuis Herpt	Herpt	1
Wijkwinkel Oudheusden	Oudheusden	1
Gemeentehuis Vlijmen	Vlijmen	1
De Hop - Sint Janshof	Vlijmen	1
Sporthal Die Heygrave	Vlijmen	3
De Bussel gymzaal	Vlijmen	1
Het Patronaat	Nieuwkuijk	1
De Steeg	Haarsteeg	2
Tafeltennisvereniging Hooghei	Vlijmen	1
Bibliotheek Drunen	Drunen	1
Het Water ontmoetingsruimte	Drunen	1
M.F.A. Caleidoscoop	Vlijmen	2
D'n Bork	Nieuwkuijk	1
- de leden van het gemeentelijk stembureau, de voorzitters, plaatsvervangende voorzitters, stembureauleden, plaatsvervangende stembureauleden, gastvrouwen/-heren van de reguliere stembureaus te benoemen overeenkomstig het bij dit voorstel behorende overzicht;
- de aanvang van de zitting voor het gemeentelijk stembureau van de provinciale statenverkiezing te bepalen op donderdag 16 maart om 8.30 uur in het gemeentehuis in Vlijmen;
- na vaststelling van de uitslag voor de provinciale statenverkiezing aansluitend de zitting van het gemeentelijk stembureau voor de waterschapsverkiezingen te laten plaatsvinden;
- de manager Burgerzaken en projectleider Verkiezingen te mandateren voor het aanwijzen van vervangende stembureauleden en stemmentellers bij eventueel toekomstige noodzakelijke wijzigingen;
- de raadsleden met de bijgevoegde raadsinformatiebrief te informeren over de toegankelijkheid van de stemlokalen.
- uitsluitend het stemlokaal De Remise te Drunen aan te wijzen voor het uitbrengen van stemmen voor de leden van het algemeen bestuur van Waterschap De Dommel;

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans